

جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره
تاریخ
پرست
.....

عناوین دروس عمومی معارف اسلامی

مصوب جلسه ۵۴۲ مورخ ۸۳/۴/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۴۲ مورخ ۸۳/۴/۲۳ به پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (نامه شماره ۲/۲۲۹۶ مورخ ۸۳/۳/۲۳) عناوین سرفصل دروس معارف اسلامی را به این شرح تصویب کرد:

۱- دروس عمومی معارف اسلامی در پنج گروه و با این عناوین درسی می‌باشند:

گرایش	کد درس	عنوان درس	واحد	ساعت
۱- مبانی نظری اسلام	۰۱۱	اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد)	۲	۳۲
	۰۱۲	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	۳۲
	۰۱۳	انسان در اسلام	۲	۳۲
	۰۱۴	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۳۲
۲- اخلاق اسلامی	۰۲۱	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	۳۲
	۰۲۲	اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	۳۲
	۰۲۳	آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	۳۲
	۰۲۴	عرفان عملی اسلام	۲	۳۲
۳- انقلاب اسلامی	۰۳۱	انقلاب اسلامی ایران	۲	۳۲
	۰۳۲	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۳۲
	۰۳۳	اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	۳۲
۴- تاریخ و تمدن اسلامی	۰۴۱	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	۳۲
	۰۴۲	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۳۲
	۰۴۳	تاریخ امامت	۲	۳۲
۵- منابع اسلامی	۰۵۱	تفسیر موضوعی قرآن	۲	۳۲
	۰۵۲	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۳۲

جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره
تاریخ
پوسته

۲- گذراندن حداقل ۴ واحد از دروس مزبور برای دانشجویان دوره‌های کاردانی و حداقل ۱۲ واحد برای دانشجویان دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و دکترای حرفه‌ای الزامی است.

۳- دانشجویان دوره‌های کاردانی موظفند یکی از دروس خود را از گروه «مبانی نظری اسلام» و درس دوم را از گروه «اخلاق اسلامی» انتخاب کنند.

۴- دانشجویان دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و دکترای حرفه‌ای موظفند دو درس خود را از گروه «مبانی نظری اسلام» و یک درس را از هر یک از چهار گروه دیگر انتخاب کنند.

۵- دانشجویان دوره‌های کارشناسی ناپیوسته با توجه به گذراندن چهار واحد درسی در دوره کاردانی صرفاً موظفند چهار درس از چهار گروه «مبانی نظری اسلام»، «انقلاب اسلامی»، «تاریخ تمدن اسلامی» و «آشنایی با منابع اسلامی» را انتخاب کنند.

۶- دانشجویان اقلیت‌های دینی می‌توانند دروس مورد نظر خود را بدون هیچ محدودیتی از بین کلیه دروس مندرج در جدول دروس عمومی معارف اسلامی انتخاب کرده و بگذرانند.

۷- سرفصل دروس مزبور پس از تصویب در شورای اسلامی شدن مراکز آموزشی به دانشگاهها و مراکز آموزش عالی ابلاغ می‌شود. ۱۳۷۷-۲/۵-۵۴۲-۲-۱

سید محمد خاتمی
۱۳۸۳

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی

کتابخانه

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

عناوین درسی و سرفصل دروس معارف اسلامی

**کمیته برنامه‌ریزی دروس معارف اسلامی
معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری**

بهمن ۱۳۸۳

ریز مواد، سرفصل دروس و منابع درسی

معارف اسلامی

**مصوب کمیته برنامه‌ریزی دروس معارف اسلامی
(مورد تأیید کمیته اسلامی شدن دانشگاهها)**

۱۳. درآمدی به فلسفه اخلاق، آر. اف. اتکینسون، ترجمه سهراب علوی نیا، تهران، مرکز ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۷۰.

اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)

تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیشنیاز: ندارد
کد درس: ۰۲۲
از مجموعه ۲: دروس اخلاق اسلامی

هدف: آشنایی دانشجویان با مبانی و مفاهیم اخلاق اسلامی در حوزه فضایل و رذایل اخلاقی، به منظور کسب فضیلت‌ها و پرهیز از رذیلت‌های اخلاقی.

سرفصل‌ها: (برای ۳۲ ساعت نظری در یک نیمسال تحصیلی)

۱- کلیات

- ۱-۱- مفهوم، اهمیت و جایگاه علم اخلاق اسلامی
- ۱-۲- تاریخچه علم اخلاق اسلامی
- ۱-۳- رویکردهای مختلف در علم اخلاق اسلامی

۲- مبانی اخلاق اسلامی

- ۲-۱- هدفمندی زندگی انسان
 - ۲-۱-۱- عوامل و موانع قرب
 - ۲-۱-۲- مراتب و درجات قرب به خدا
 - ۲-۲- خودشناسی
 - ۲-۲-۱- ابعاد وجود انسانی (بعد متعالی و مادی) و جاودانگی او
 - ۲-۲-۲- آزادی و اختیار
 - ۲-۲-۳- نقش عقیده و عمل در تکوین شخصیت انسان

۳- فضایل و رذایل اخلاقی

- ۳-۱- در رابطه انسان با خدا (معنویت و بندگی)
- ۳-۲- در رابطه با خود (اخلاق فردی)
- ۳-۳- در رابطه با دیگران (اخلاق اجتماعی)
- ۳-۴- فضایل اخلاقی
 - ۳-۴-۱- محبت به خدا و اولیای الهی
 - ۳-۴-۲- توکل
 - ۳-۴-۳- قناعت

۴-۴-۳- یاد مرگ

۵-۴-۳- تفکر

۶-۴-۳- اخلاص

۷-۴-۳- خوف و رجاء

۸-۴-۳-

۵-۳- رذایل اخلاقی

۱-۵-۳- دنیا گرایی

۲-۵-۳- پیروی از هوای نفس

۳-۵-۳- غرور

۴-۵-۳- خود فراموشی

۵-۵-۳- ریا

۶-۵-۳- آفات زبان

۷-۵-۳-

منابع :

- ۱- مبانی تعلیم و تربیت در قرآن و احادیث، بخش پنجم (اخلاق یا قوانین رفتاری)، رضا فرهادیان.
- ۲- اخلاق اسلامی، احمد دیلمی و مسعود آذربایجانی، دفتر نشر معارف.
- ۳- اخلاق اسلامی، محمدعلی سادات، تهران : سمت.
- ۴- اخلاق در قرآن، محمدتقی مصباح یزدی، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.

منابع تکمیلی:

- ۱- مبانی تعلیم و تربیت در قرآن و احادیث، بخش پنجم (اخلاق یا قوانین رفتاری)، رضا فرهادیان.
- ۲- مبانی اخلاق و تربیت اسلامی، قادر فاضلی، قم، مهر، ۱۳۷۰.
- ۳- اخلاق و تربیت اسلامی، محمدتقی رهبر و محمدحسن رحیمیان، تهران، سمت، ۱۳۷۷.
- ۴- مراحل اخلاق در قرآن، عبدالله جوادی آملی، قم، اسراء ۱۳۷۹.
- ۵- اخلاق، سیدعبدالله شبر، ترجمه محمدرضا جباران، قم، هجرت، ۱۳۷۸.
- ۶- علم اخلاق اسلامی، (ترجمه کتاب جامع السعادات)، ترجمه دکتر سیدجلال‌الدین مجتبوی، ج ۳ و ۲ و ۱، تهران، حکمت، ۱۳۷۷.
- ۷- پند جاوید، ج ۱ و ۲، محمدتقی مصباح یزدی، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۸۰.
- ۸- راهیان کوی دوست، (شرح حدیث معراج)، محمدتقی مصباح یزدی، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۸۰.

۹- ره توشه، (پندهای رسول اکرم (ص) به ابوذر)، ج ۲۱، محمدتقی مصباح یزدی، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۸۰.

۱۰- بردرگاه دوست، (شرح فرازهایی از دعای افتتاح و ابوحمزہ ثمالی)، (بخش سوم قسمت هفتم و هشتم)، محمدتقی مصباح یزدی، تحقیق و نگارش عباس قاسمیان، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۷۹.

۱۱- تعلیم و تربیت در اسلام، مرتضی مطهری، تهران، صدرا، ۱۳۷۷.

۱۲- شرح حدیث جنود عقل و جهل، امام خمینی، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۸۰.

۱۳- مکارم الاخلاق، حسن بن الفضل الطبرسی، بیروت، دارالوفاق، ۱۴۲۰.

۱۴- مراحل اخلاق در قرآن، عبدالله جوادی آملی، قم، اسراء، ۱۳۷۹.

۱۵- مبادی اخلاق در قرآن، عبدالله جوادی آملی، قم، اسراء، ۱۳۷۹.

